

Andra roten, tomt 34

Kvarteret Varuhuset

Elfte roten 1637–57v

Femte roten 1657h–70

Nordöstra hörnet mellan Västra Hamnen
och Vallgatan (samb. m 1.59).
Vallgatan 12.

Herr Nils Conrektor el Mr Nicolaus Ramzius 1666–70 2.34 enligt karta eller 2.33 (jfr ovan 2.70). Kv Varuhuset – Gården beboddes efter årsskiftet 1670–71 till före 18.4.1673 av *rådman Christian Schott* (se 4.109) Framgår möjligen ej av bakugnlängden.

Välaktat Jonas Tiliander klagade den 18.4.1673 över att rådman Christian Schotte icke hade lämnat sal magister Nicolai Ramsii gård så god och behållen med inredning ifrån sig, som han vid inflyttandet befanns. Han begärde, att rådmannen skulle tillhållas, att återställa de honom överleverade nagelfasta sakerna. Schotte sade att det rörde sig blott om en säng till 12 st. Schotte frikändes av kämnärsrätten.

Hans Bautz artillerismed

1675–81, M1676: 2 tomter

G 1679–81

Hans Bautz var tidigare bosatt på västra sidan av västra hamnen men den 29.8.1674 upprättades köpekontrakt mellan *rådmännen Torbernus Berling* och *Johan Rising* som förmyndare för sal mag. Nicolai Ramzii barn och ”konst- och byssemeden Ehreborne och välaktat Hans Bautz”, som köpte barnens gård ”belägen på hörnet till Vallgatan emellan Collegn Jon. Tilianders gård å norra och sal. Mauritz glasmästares gård å östra sidan”. Köpesumman var 350 rdr. Den 7.3.1678 klagade förmyndarna över att det ännu återstod 200 rdr obetalta. Hans Bautz, som var pistolsmed och rustmästare vid tyghuset i Göteborg var veterligen gift två gånger: Första gången gifte han sig 29.6.1669 med *Metta Rump* (född 14.1.1642, död 23.4.1677, begr. 13 maj 45 år 3 månader 9 dagar). Hon kom 19 veckor efter vigseln i barnsäng ”Schlechte Ehre, dafür gebusset 2 rdr” (1 rdr hade redan betalats för hemmavigsel). Andra hustrun var *Estrid Svensdotter* (se bl.a. Gbg mag. prot. 10.12.1691) Hon begravdes 24.3.1699 (”Mutterkranckheit”). Hon var dotter till *Sven hattmakare*, död omkr 1660, och *Brita Nilsson*, efter vilkas död hon förgäves processade om sina föräldrars gård 1.78–79 med styvfadern *Ambjörn Helgesson hattmakare*.

Den 4.7.1704 pantsatte Hans Bautz (AIIb:4) till hospitalet sitt hus på hörnet av Vallgatan vid Västra hamnen intill Ramzii hus på norra sidan. När Hans Bautz senare formellt överlät gården för 700 daler till mågen *remsnidare Christian Gutzeit* och dennes hustru *Elisabeth Bautz* sades gården vara belägen ”på Vallgatan i hörnet mellan magister Ramzius och skraddaren Anders Hall”. I tomtöreslängderna stod Hans Bautz fortfarande kvar som ägare. Den 3.10.1710 gjorde han *sonen Sven* arvlös och testamenterade all sin egendom till de övriga barnen. Den 7.6.1714 begärde Christian Gutzeit värdering av svärfadern framlidne Hans Bautz gård till de många kreditörernas förnöjelse. Den 28.6.1714 lät framlidne rustmästaren Hans Bautz kreditörer *hospitalsfö-*

reståndaren Matthias Schildt, mågen *Christian Gutzeit* på sin svägerskas vägnar och *lektor, magister Johannes Ramzius* lagbjuda dess hus och gård belägen vid västra lilla hamnen till Konungsgatan till att däri ha sin betalning. Tre av Bautz döttrar protesterade den 1 juli, varför uppbudet upphörde tills vidare. Tomten värderades år 1715 till 200 d smt, byggnaden till lika mycket.

Magdalena, Elisabeth, Christina Maria (Margareta?) och Hans Georg Bautz (pistolsmed vid general Aschebergs regemente, gift 25.11.1710 med fru *Ingrid Johansdotter Stra-/Braa?!*) sålde efter faderns död (begr. 9.5.1714) gården den 11.10.1716 för 550 d smt till deras svåger och Christinas man

kaparkaptenen Jonas Wessman.

I gården bodde 1717 *Marcus Claesson med hustru Elsa Falck* samt ibm ”sal Bautz arvingar, fattige och [tobaksrökande] smeden *Lars Carlberg* under von Essens reg”. Men försäljningen till Wessman hade tydligen skett mot Magdalenas vilja, ty 1720 protesterade Magdalena mot att ”Lisken” hade sålt huset till Wessman, vilken då var död.

Ännu i juli 1671 kallas gården madame Wessmans hus men efter hennes död såldes på auktion den 8.7.1762 (på begäran av *handelsbetjänten Anders Andersson* på hans pupill *jungfru Anna Brita Biörnssons eller Plomholts* vägnar) fasta egendomen en hel tomt med dess åbyggnad vid västra hamnen i hörnet av Wallgatan och intill madame *Ingrid Drakes* å norra sidan samt klädesvävaren *Jonas Floberg* som viderboende å östra sidan (värderad 1 775 d smt) till *handelsmannen Magnus Ahlroth* (burskap 12.4.1758, död 19.4.1773) för 3 519 d smt. Den som i längderna står skriven som ägare är *assistenten vid Ostindiska Kompaniet Jonas Almroth.*

På ny auktion den 12.3.1765 inropades gården för 4 000 d smt av *kontrollören vid järnvågen Peter Swalin* (uppbud 18.3.1765) Gården övertogs därefter av *änkeprostinnan Johanna Elisabeth Poppelman*, som den 9.8.1774 sålde gården till *vagnmakaren Lorentz Ekström* burskap 24.9.1773) för 3 200 d smt.

Nästa år den 22.6.1773 sålde Ekström till *läderskäraren Peter Norling* (burskap 5.6.1778) den obebyggda del av samma tomt, ”som vette åt hamnen hållande 17 alnar utom knutarne samt åter från denna tomt längst utmed Vallgatan åt öster till den delen av tomten, som Ekström själv behåller och där dess verkstad mäter 17½ aln i längden”. Ekström och Norling uppbjöd gemensamt sina gårdar den 13.12.1784.

1785–1800 ägde *skomakaren Niclas Ödman* Norlings del. 1801–02 ersattes han i längden av *kapten Peter Åhlbottens änka Elena*, som 5.2.1802 sålde till *handlaren Niclas Janse*. *Skomakaren Matthias Nyman* uppbjöd denna del 28.2.1803 och köpte sedan resten på Lorentz Ekströms konkursauktion 28.6.1804. Betalade tomtöret 1807. Uppförde stenhus på år 1805 auktionsköpta 1.59. Konkurs 24.8.1820 (Gbg hj II s 92).